

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hírlapdíjak árak:

Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy óra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 112. szám.

Hétfő, május 17.

A király itthon.

Nagybecskerek, május 17.

A pozsonyi ünnepélyekről, melyek Mária Terézia, Magyarország nagy királynéja emlékének és dicsőségének voltak szentelve, és az emlékszóortól, melyet a hű magyarok kegyeleme emelt a fenkölt uralkodónőnek, magyar székes fővárosába siet királyunk, hogy itt hasznos megoldáshoz vigye a függő belpolitikai kérdéseket.

A pozsonyi emlékszóbor talapzatán érc sorokban olvasta a király, mint érez a magyar nemzet királyai iránt és a „vitam et sanguinem“ szavak, melyek ott a magyar nemzet áldozatkésztségét bizonyítják. Budapesten minden szívből hangzanak a király elé és örök jelégéjévé teszik a lovagias nemzetnek, hogy életét és vérét áldozza királyának.

Azóta, hogy a király utóljára tartózkodott magyar székvárosában, a legnagyobb politikai fontossággal bíró események történtek, de történt egy olyan is, amely sötét felhőket varázsolt felséges urunk homlokára: a párizsi katasztrófa, melynek legelkelőbb áldozata szeretett királynéknak testvére, az athenoni hercegné lett. A király gyászában osztozott az egész nemzet, amint osztozott előbb a fényes fogadtatásban, melyben királyunk Pétervárott részesült, amikor is a magas vendég nemcsak hű alattvalói, hanem egész Európa számára biztosította az oly forrón óhajtott békét.

De azóta egy második igen nagy politikai fontossággal bíró kérdés is új stádiumban igen komolylyá tette a helyzetet. A monarchia két állama gazdasági kiegyezésének kérdése ez, melyet minden körülmények közt okvetlen meg kell oldani. A két államnak egymáshoz való viszonyát nem szabad a gazdasági két felosztottságnak megzavarnia, lazává tennie, mert amellet mind a két állam és maga a monarchia nagy hatalmi állása tetemes károkat szenvedne. Nem megalazítani kell ezt az államszövetséget és a dualizmust egyáltalán, hanem megerősíteni és ez a megerősítés csak a kölcsönös elismerés, a kölcsönös méltánylás alapján érhető el.

A cél, melyre ő Felsője törekszik, fenséges és népeket boldogító Magyarország részéről e törekvés elé nem állítanak említésre méltó akadályt. Magyarország a király akcióját áldozatkészen támogatja és mint mindig, most is csalhatatlan bizonyítékát szolgáltatva annak, hogy a királyhoz való hűségéből és lojalitásából kész nehéz anyagi áldozatokat hozni, hogy az alkotmányos király által ápolt eszmének szolgáljon, azt a maga részéről erejéhez képest lehetővé tegye.

De itt is vannak bizonyos határok, melyeket túllépni nem szabad, mert azokat túllépni nem lehet. Tovább, mint e határ, nem terjed a királyi kívánság, de a nemzet áldozata sem terjed tovább. És ez a lehetőség határa. Magyarország áldozatkésztsége megszűnik ott, ahol az igazságtalanság kezdődik, amely egy ausztriai vad agitáció segítségével Magyarország anyagi romlását és erkölcsi öngyilkosságát diktálja. Magyarország áldozatkésztsége megszűnik ott, ahol a másik fél alaptalan és igazságtalan követeléseket emel, melyeket semmi más nem támogat és indokol, mint csupán az agitátorok és demagógok dühülvöltsége. A ma-

gyar nemzet áldozatkésztsége megszűnik ott, ahol azzal visszaélni akarnak és ahol az, mint egyoldalú áldozat, a saját érdekeket sérti és csuffá teszi, hogy a másik fél érdekét mértéken túl támogassa s védje és oly terheket sózson a nyakunkra, melyek megnyugvás és elismerés helyett a másik szerződő fél gunyolódását és gunyomolását hozzák számunkra.

E határig megy Bánffy miniszterelnök és vele a szabadelvű párt, a közös költségekhez való hozzájárulásunk emelésében. Ezt a határt pontosan megjelölik és meghatározzák azok az előnyök, azok az anyagi előnyök, melyeket Magyarország más téren viv ki az Ausztriával való egyezségben. A fogyasztási adók igazságos beszedése és egyéb anyagi előnyök és vívmányok megjelölik annak az összegnek a magasságát, melyet Magyarország a monarchia nagy hatalmi állásának hozni akar és tud. És a lehetőségnek ezt a határát akarja ő Felsője megismerni, aki elismeri a nemzet áldozatát és nem egyeznek belé oly fizetésteljesítésbe, amely ellenkező az ő nagy igazságosságával és Magyarország vitális érdekével.

Ő felsége meg fogja hallgatni a nemzet vezéreit, meg magát a nemzetet s mindenütt ugyanezt a hódolatteljes választ fogja kapni: Magyarország kész a dualizmusnak és a nagy hatalmi állásnak megadni azokat az anyagi áldozatokat, melyeket tőle igazság szerint várni lehet; de Ausztriának el kell állnia a túlzott igényektől és nem szabad visszaélnie Magyarország áldozatkésztségével.

Ily értelemben kívánjuk Isten áldását szeretett királyunk cselekvésére.

A róm. kath. hitközség közgyűlése

Nagybecskerek, május 17.

A nagybecskereki róm. kath. autonom hitközség nem sokat beszéltet magáról, amivel azonban távolról sem akarjuk azt állítani, hogy valami mintaszéri testület. Azon elvönknél fogva, hogy jó az igazságot megmondani, mert néha meggyógyítja a bajt, mint az égő fájdalom meggyógyítja a nyílt sebet, kimondjuk teljes nyíltsággal, hogy a katolikus egyházközség mely számra nézve legnagyobb N. Becskereken, bizony tekintélyre nézve a legkisebb. Nem foglalkozunk ma bővebben e feltűnő jelenség okával, fentartjuk ezt magunknak arra az időre, mikor a hitközség újból megválasztja képviselőit és tisztviselőkarát. Ma csak örömmel konstatáljuk, hogy az eddigi szokástól eltérőleg, tegnap igen szép számmal vettek részt a képviselők a közgyűlésen, melyet friss, sőt kissé harcias szellem lengett át.

A közgyűlésről a következőkben számolunk be: Jelen voltak dr. Piechl Szilárd elnöke mellett: Dr. Grandjean József, Baaden Károly, Franz J. L., Mayer Rezső, Baaden János, dr. Brájer Lajos, Sebastian János, Schneller Gyula, Kolléth József, Blum Sándor, Etlinger Péter, Krumenacker Ferencz, Weitersehan Mihály, Zimmerer Antal, Steckhardt Ferencz, Szabó József, Schwan János, Kugler Lipót, Gittler Lipót, Bohn Péter, Pretz Péter, Lindhof János, Krumenacker József, Annau János, Steyer István, Krumenacker Ferencz, Vudy György, Opolzer Lajos, Reitter Oszkár, Schmidt Antal, Haidegger Ödön, Napholz Agost, Novák J. C., Steinitzer Géza, dr. Perisits Zoltán.

Az elintézt nyert tárgyak közül a következőket emlíjük fel:

1. A középtorontáli aleparsi kerület közgyűléséből a róm. kath. hitközségnek néhai Schaeffer Antal iránt tanusított kegyeletes fáradságáért köszönetét fejezi ki. — Tudomásul szolgál.

2. Az újonnan kinevezett plébános, Szabó Ferencz fogadtatását illetőleg a csütörtöki értekezlet határozata fogadtatott el, melynek értelmében e hó 19 én (szerdán) délután fél 4 órakor fogadják a plébánost az eleméri határnál. Találkozás fél 3 kor a r. k. templom előtt. Este 8 órakor a kaszinóban bankett lesz.

3. A zárszámadások tudomásul vétettek, a tisztviselőknek a felmentvény megadatott. Itt megemlítjük, hogy tavaly is 900 ft hátralék maradt.

4. A költségvetés Krumenacker Ferencz indítványára levétett a napirendről, miután a jövő hónapban újból választják a hitközségi képviselőtestületet.

5. Határozatba ment, hogy eseketéseknel ezen a templomi pénztárba a szőnyeg és a csillár használatáért bizonyos díjak fizetendők.

6. A temető kibővítésének ügye kiadatik a temetőbizottságnak.

7. A kántor temetési-díjai következőképp emeltettek fel: I. oszt. 40 kr, II. oszt. 2 ft, III. oszt. 3 ft.

8. A képviselőválasztó és tisztújító közgyűlés határozatjával június 20-ika tüzetett ki azzal, hogy a képviselőtestület nem egy, hanem két alelnököt fog választani.

Az ülés este 6 órakor ért véget.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 30. Torontáli k. jegyzők közgyűlése.
Május 30. Milleniumi végrehajtó bizottság.
Május 30. Tisztviszték.
Május 30. d. e. 10 órakor a fajbaromfi és galambkiállítás megnyitása.
Május 30-án délután 4 órakor a gazd. egyesület közgyűlése.
Május 31. fajbaromfi- és galambkiállítás.
Május 31. Tavasz közgyűlés.
Június 1. fajbaromfi- és galambkiállítás.
Június 14. Közigazgatási bizottság.
Június 20. R. k. hitközségi közgyűlés.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— A megyés püspök Nagyszentmiklóson. Mint lapunknak írják, szombaton vonult be Dessewffy Sándor megyés püspök Nagyszentmiklósról. Az idő nem éppen kedvezett a község ünnepének és sokat ártott a fényes fogadtatásnak. Mindazonáltal nagyszámu közönség állott a fő-utca mindkét oldalán sorfalat, míg a különböző egyletek s testületeknek az első diadalkepnél való gyülekezése a sáros és esős idő miatt elmaradt. A vasuti állomáson az egyháziót Hadfy Károly főszolgabíró fogadta a községi előjáróság, a képviselőtestület, valamint nagyszámu közönség élén. A második diadalkepnél dr. Kuhn Lajos esperes-plébános várta a papsággal mire a menet a templomba vonult. A templomból szállására, a gróf Nákó kastélyba tért az egyháznagy, hol a küldöttségeket fogadta. A bérálás maga tegnap ment végbe.

— Áthelyezés. Palotás Fausztin m. kir. honvédfőhadnagy, az elismert jeles író, ki rövid itt tartózkodása alatt is számos jó barátot és tisztelőt szerzett magának, Szegedre a második honvédkerületi parancsnoksághoz helyeztetett át.

— A Révay-szobor. Szentmiklósról írják: A Révay Miklós iránti kegyelemből emelt emlékoszlopot, mely eddig a szegedi utcának a Deák Ferencz utcába torkoló végén volt elhelyezve, a héten átvitték a polgári iskolai épület előtt lévő kis térségre, melynek parkirozása folyamatban van.

Kis-Orosz ünnepe. Tegnap ünnepelte meg Kis-Orosz községe fennállásának századik évfordulóját s ez alkalomból egyuttal Rónay Jenő főispán feltűzte körösi Szabó János uradalmi tisztartó mellé a koronás arany érdemkeresztet. A főispán tegnap utazott a különvonaton Zombolyára gróf Bethlen Miklós főjegyző, dr. Riesz Jakab árv. ülnök és Hauser báró főispáni titkár kíséretében. Zombolyán ifj. Csávossy Ignác h. szolgabíró üdvözölte a főispánt, majd két négyes fogaton Kis-Oroszra hajtottak, hol gróf Zichy Agoston kastélyának fogadó termében a községi képviselőtestület, az iskolaszék és a járási hatóság jelenlétében tüzte fel Rónay főispán lendületes beszéd kíséretében körösi Szabó János uradalmi tisztartó és iskolaszéki elnök mellé a koronás arany érdemkeresztet. Az ünnepelt meghatottan köszönte meg a kitüntetés, majd valamennyien a hálaadó isteni tiszteletre mentek, melyet Ambrus József plébános czelebrált. Azután visszatértek az ünnepelt lakására, hol a plébános az iskolaszék tagjainak élén beszédet intézett a főispánhoz, melyben megköszönte, hogy közbenjáró elnökük kitüntetésébe ügyében. Tisztelegtek még a képviselőtestület és a községi előjáróság. Délben diszebed volt, melyen azonban a főispán hivatalos elfoglaltsága miatt nem vehetett részt.

Halálozás. Zatkalik János bertelepnyfalvi ág. ev. lelkész sulyos csapás érte. Édes atyja, Zatkalik Mihály tanító 82 éves korában hosszabb és nehéz szenvedés után Krajsán (Nyitra megye) elhunyt. A megboldogult tanító volt és 59 évig működött. A község és a környék őrjási részvéte mellett helyezték örök nyugalomra! — Egy fiatal asszony, kinek az élet még oly sok szépet, jót nyújthatott volna, költözött el a sírok hazájába. Pantelicsné szül. Prohaszka Emma, Prohaszka Károly pancsovai gőzmalomtulajdonos leánya, élete 21. évében hosszú és kínos szenvedés után meghalt. Temegetése tegnap d. u. ment végbe őrjási részvét mellett.

A fegyvergyakorlatok utánszoigálása. Gyakran megtörtént, hogy a katonai kiképzésre, vagy a fegyvergyakorlatokra bevonult legénység, mely bírói végzés, vagy elítélés következtében bekövetkezett letartóztatás által a kiképzési, illetőleg fegyvergyakorlati időt mulasztotta, nem pótolta azonnal utána az elmulasztott időt, hanem csak a következő év fegyvergyakorlataira vonult be. Most a közös hadügyminiszter a honvédelmi miniszterrel egyetértve körrendeletet bocsátott ki, mely szerint aki a bírói vizsgálat, vagy elítélés következtében bekövetkezett letartóztatás által a fegyvergyakorlati (kiképzési) időt elmulasztotta, ezt az időt a letartóztatás megszűnté után azonnal utánpótolni tartozik.

Bocsári esendélet. Levelezőnk írja: Bain Milán nem éppen a legjobb egyetértésben élt Perisics Milutin itteni legényével s már őrési idők óta folytonos volt köztük a gyűlölködés. Az ok itt is az asszonyra vezethető vissza, mert Bain haragudott Perisicsre, ki csinos legényke lévén, rendszeren elhalászta társai előtt a pompásabb bakfis falatokat. Nemrég is együttudvaroltak egy leánynak s Perisics rövid idő alatt annyira szívéhez férközött a paraszt Vénusznak, hogy az egészen mellőzte a szerencsétlen Baint. A boldogtalan legény álmatlan éjszaka után véres bosszura határozta el magát: Megöli a szerencsés Perisicsot, kioltja örökre az életét, hogy ne járhasson többé a lányok után s ne okozzon boldogtalan perceteket a szerelmes legényeknek. Lesbe is állt egy kapu mögé s mikor Perisics épp arra haladt boldog mosolyal ajkán, melyet nemrég csókolt még a legújabb ideál, — Bain előugrott és leütötte egy doronggal, majd pedig mikor látta, hogy az hörög még, bicskájával néhányszor oldalba szurta, miközben kéjes örömmel morgogta neki: Kell-e még lány, he? Perisics sebesülései életveszélyesek s most félig holtan spekulál fölötta, hogy milyen drágán fizette meg azokat az édes csókokat!

A miniszter és a svindlikurzusok. Katonai előkészítő iskoláknak czimezik magukat, de senkise hívja másképp, mint svindlikurzusoknak. Ezeknek az intézeteknek a hivatása azon ifjaknak, a kik egy és más diszkrét okból az iskolai tanulmányokat nem fejezheték be, az önkéntesi jogot megszerezni. A közoktatásügyi miniszter most ezeknek, az utóbbi időben gombamódra elszaporodott intézeteknek szabadságát jelentékeny módon megszorítja. Legutóbbi

rendeletében, a melyet a hivatalos lap tegnapi száma közöl, ezeket a katonai előkészítő-intézeteket a tankerületi főigazgatók felügyelete alá rendelte. A felügyelet jogkörét később állapítja meg; azt azonban már most meghagyja, hogy az intézetek a tanmenetre és az intézeti rendre vonatkozó minden adatot terjesszenek be és hogy a főigazgatók már a közel hetekben kezdjék meg az ilyen iskolákban a hivatalos látogatásokat. Ezzel egy kissé meg lesz nehezítve az ilyen nemü önkéntesjelöltek sorsa. Főigazgató előtt mindenestre nehezebb lesz a vizsgálata, mint előbb, a „családi“ vizsgáló-bizottság előtt.

Megőrült örömben. Ritka esetről tudósít bennünket csákovári levelezőnk. A golya ott a napokban egy 61 éves gazdag magánzót fia gyermekkel lepte meg. A kopasz papa immár 6 éves házasság volt és csak most részesült először apai örömben. Felesége egy subtilis, ritka szép szőke budapesti énekesnő volt, a ki most éli öreg férje mellett életének tavaszát. Az öreg férj rajongásig szerette aranyos feleségét, a ki viszont hő érzelmeiket táplálta urával szemben. Képzelték most, hogy örült a papa, mikor éjjeli álmából fölköltöttek azzal a hírrel: — Fiut hozott a golya! A kopasz, ránczolt szántott öreg arcza papa először sirt, majd nevetett és mikor köhögés fogta el a nevető görcsökhöz esett örömapát, visszahanyatlott a párnák közé és örjöngni kezdett. A fiatal asszonyt nem értesítették mindjárt férje állapotáról, mert félték a következményektől. Azt mondják, az örömtől örjöngő papát a féltékenység szörnyű gondolata is gyötörte.

Öngyilkosság. Kis István 38 éves napszámos afféle csöndes örült volt s a város tartotta el a többi szegényével együtt. Tegnap nagyobb fokban törhetett ki rajta az örület, mert egy baltát és forgópisztolyt vett magához, a melylyel beakadkozta a várost, ma reggel pedig a vásártéren levő lakásán mellbe lötte magát és rövid szenvedés után meghalt.

A legjobb háziszser. Vannak népszerű háziszserék, melyek oly kitűnő hatásuk, hogy kisebb bajknál a legjobb szolgálatot teljesítik, sőt gyógyító tulajdonságokkal bírnak. De csakis a valóban jónak bizonyult háziszserék méltók a közbizalomra. Ezek közé tartozik első helyen Brázay sósbófeszese, mely rendkívül jó hatással van a fül, szem, fog- és torokbaj ellen, megszünteti a szaggatást, fejfájást, migraint, a legjobb hajmosó szer; eltávolítja a kúteget, pörsenést, kitűnő hatása van a gyenge szemre. Az orvosok négyféleképpen javallják és pedig bedörzölésre, borogatásra, belsőleg és gyurógyógymódra, mint azt dr. Lőrinczi Ferencz a használati utasításban különösen kiemeli. Kap hat minden nagyobb fűszerkereskedésben, de a számos utaztat elkerülése céljából ajánlatos csak az olyat elfogadni, melynek czimképén Brázay háza, alatta 19 vagy 20. számú védjegy látható és palaczkjai és kupakjai a Brázay czég felirattal vannak ellátva.

Irodalom és művészet.

Színészet a megyében. Özv. Veszprémi Jenőné, ki maga vezeti a színtársulatát, folyamodott Pancsova város tanácsához, hogy engedje meg neki, miképpen augusztus hó 15-étől kezdve egy hónapig előadásokat rendezhessen. A tanács, mint levelezőnk írja, a napokban határoz a kérvény sorsa fölött.

Májusi bor. Szombaton került színre a Népszínházban Strauss új operetteje, a „Májusi bor“, melyről a fővárosi sajtó nagy része elég meleg hangon nyilatkozik. Felemlítik, hogy visszavisszatér ugyan még egy pillanatra a nagy keringő király, de már a zene nem az a régi többé, a melylyel annak idején Strauss elbájolta a zenekedvelő világot.

Legújabb hírek.

A német császári pár utja.

Strassburg, máj. 14. Vilmos császár és a császárné ma délelőtt 10¹/₂ óraker hangzugás és ágyudörgés közt érkeztek ide, hol Hohenlohe herceg helytartó és neje fogadták. A közönség, valamint a tanuló ifjuság és az egyletek, melyek sorfalat képeztek, lelkesen fogadták a császári

párt. A császárné Hohenlohe hercegnével, a császár pedig a helytartóval vonultak be a helytartó palotájába, a hol megreggeliztek. A császár és császárné 1¹/₂ órákor tovább utaztak Wiesbadenbe.

Öngyilkos uriaszony.

Budapest, május 16. Pokorny Tódor mérnök felesége született Treisz Vilma ma délután lövölde tér 2. sz. a lakásán halántékon lötte magát s szörnyet halt. Az asztalon egy levelet találtak, a melyben a szerencsétlen véget ért urnő előadja, hogy elmeháborodástól való félelmében követte el. Pokornyné tettét minden valószínűség szerint hirtelen elmezavarban követte el, a mit az is bizonyít, hogy már három ízben volt agybántalmi miatt megügyelés alatt.

A bécsi árvizveszedelem.

Bécs, május 16. A Wien folyó környékének helyzete folytonosan javul. A Wien folyó medrének vize este 6 óráig 10 czm-t apadt. A tüzoltóság és a városi építészeti hivatal ennek dacára ma még teljesíti éjjeli szolgálatát.

Vasuti szerencsétlenség Pétervárt.

Pétervár, május 16. Hivatalosan jelentik, hogy a katonai vonatnak Dorpat mellett történt kisiklásánál 56 katonát halt meg, 43 katonát súlyosan, 3 tiszt és 37 katonát könnyen megsebesült. A vonatszembélyzetből két kalauz meghalt, egy megsebesült. A katasztrófát a nagy felhőszakadás következtében alámosott és megrongált vasuti töltés meglazulása okozta. 25 percczel előbb még a személyvonat akadálytalanul haladt át ezen a helyen.

Nagy tűz.

Szt.-Pétervár, május 16. A „Svjet“ jelentése szerint a szmolenszki kormányzóóságban fekvő Dorogobus városban tűzvész pusztított. Összesen 70 ház, 2 templom és több kormányépület leégett.

Földrengés.

Palermó, május 16. Ma d. u. 2 óra 44 perczkor 10 másodperczig tartó erős földrendülést éreztek, melyet egy gyengébb is követett. Trapaniból távirják: Ma délután 3 órákor heves földrengés volt észlelhető.

Táviratok.

A király Budapesten.

Budapest, május 17. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ő felsége tegnap este a diszeladás után elutazott Pozsonyból s ma reggel 5 óra 40 perczkor érkezett Budapestre, hol két—három héti maradt.

A pozsonyi ünnepek.

Budapest, május 16. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Egész Magyarországot beragyogja fényével az az ünnep, a mely az ország koronás fejedelmét, a királyi család tagjait, az udvari és állami méltóságokat hozta össze tegnap a régi koronázó város falai között. Pozsony városa lázas izgatottsággal készült már hetek óta az ünnepre s ünnepi pompában diszelgett tegnap valamennyi utcájára. A házak gyönyörűen voltak feldíszítve és hatalmas nemzeti lobogók lengtek alá a háztetőkről.

Különösen díszes volt a pályaudvar, hova 1¹/₂ órákor robogott be a Bécsből érkező különvonat, mely Ő Felséget hozta. A M. A. V. pályaudvaron a város polgármestere és az egybegyűlt méltóságok fogadták a királyt, ki az üdvözlő beszédek után Frigyes kir. herceg palotájába hajtatott. A menetet a rendőrkapitány nyitotta meg, utána vágatott a diszbanderium, melyet a szomszédos vármegegyék küldöttségei alakították. Ezután következett Ő Felsége, a királyi hercegek, állami

méltóságok, küldöttségek, meghívottak stb. végtelen kocsisora.

Tíz órakor vette kezdetét a tulajdonképeni leleplezési ünnep. A ragyogó fényrel feldiszipított városon keresztül ugyan e sorrendben haladt a hatalmas menet a régi koronázási dombtér helyén emelkedő emlékszoborhoz. Itt Vaszary Kolozs hercegprímás tábort misét mondott, mire Fadrusz János, az emlékmű készítője, átadta a város polgármesterének, a ki viszont megkérte a királyt, hogy rendelje el a leleplezést.

Ő Felsége válasza után megadta a jelet s a szoborról döngő éljenzés és mozdorrogás között hullott le a lepel. A szobor megtekintése után résztvett a király a legtisztább góthikus stílusban épült ferenczrendi templom tornyának felszentelésén, majd pedig visszahajtatott udvari szállására, hol a különböző küldöttségeket fogadta.

A római kath. lelkesedés a római kath. egyházközség küldöttségének, melyet Vaszary Kolos hercegprímás vezetett, azt felelte, hogy szilárd meggyőződése szerint fogja a katolikus papságot népei boldogítására irányzott törekvéseiben hivatása által is támogatni.

A lutheránusok üdvözlését kedvesen veszi és szívből köszönni.

A református egyházközség küldöttségét szívesen biztosítja ezen alkalommal is változatlan kegyelméről.

Az izraelitákhoz így szólt: Nem kétlem, hogy hazafias köteleik teljesítésében versenyezni fognak az ország többi állampolgárával.

Az Akadémia, a budapesti és kolozsvári egyetemek, a budapesti műegyetem és a pozsonyi kir. jogakadémia küldöttségeinek ezt felelte: Legyenek meggyőződve, hogy a nemzet szellemi haladásának biztosítására irányzott főtörekvéseiket mindenkor nagyrabecsülni és hathatósan támogatni fogom.

A törvényhatóságokhoz intézett válasza a következő: Felette boldognak érzem magam, hogy szavamra oly emlékszobor szabadult fel leple alól, mely fenn hirdeti a magyar nemzetnek királya és alkotmánya iránti tántorithatlan hűségét.

Az ügyvédi és közjegyzői kamarának azt felelte, hogy kövesse a legjobb siker a jogrendnek szentelt törekvéseiket.

A kereskedelmi kamarát biztosította, hogy az általa képviselt érdekeket mindenkor nyomatékosan fogja támogatni.

Pozsony város küldöttségének adott válaszában különös örömet fejezi ki a fölött, hogy az ünnepség olyan fényesen és példás rendben folyt le. Különösen örül azonban annak, hogy Pozsony az utóbbi időben minden téren oly örvedetesen haladt és fejlődött.

Este 7 órakor következett a leleplezési ünnep egyik fénypontja, a diszlocálás a városi színházban, hol ő Felségét megjelenése alkalmából nagy óvációkban részesítették.

Az ünnepnapot lakoma fejezte be.

A svédek kiállítása.

Budapest, május 17. (A „Torontái” eredeti távirata.) Mint Stockholmból jelentik, a nemzetközi iparkiállítás tegnap nagy ünnepélyességek között megnyitották. A megnyitáshoz jelen volt a királyi pár és a dán trónörökös.

Gyémánt-jubileum.

Budapest, május 17. (A „Torontái” eredeti távirata.) Londonból telegrafálják: Viktória királyné gyémántjubiläumát a jövő hónapban tartják meg. Az ünnepélyességek, melyek egy egész hetet fognak igénybe venni, jun. 20-dikán veszik kezdetüket.

Földrengés.

Budapest, május 17. (A „Torontái” ered. távirata.) Mint Travaniból jelentik, tegnap ismét erős földrengés rémitette meg a lakosságot.

A tőzsdéről.

Budapest, május 17. (A nbecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötetett buza őszire 7.05—6, buza júniusra 7.55—57, tengeri július-augusztusra 3.48—50, zab őszire 5.35—32, repce 10.45—55. Buzában a kínálat mérsékelte, vételkedv kielégítő forgalom 30 000 mm., az árak tartósak, készáru 2—5 krral drágább.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Dombóvár állomáson előállítandó következő épületek és építmények, úgy mint:

Egy tíz állású mozdonyszin, egy iroda és lakóépület, egy külső kettős tisztító gödör és daru akna, valamint egy mozdonyfordító korong, alapzat létesítésére szükséges munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetések, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapesten, a magy. kir. államvasutak igazgatóságának magas építményi ügyosztályában (Teréz körút 56. III. em. 13. ajtó) és Zágrábott az üzletvezetőség pálya fenntartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1897. évi május hó 25-én déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott igazgatóság építési főosztályánál (Teréz körút 56. sz. II. em. 10. ajtó.)

Az ajánlatokat 50 kros, az ajánlat mellékleteit ivenként 15 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani: „Ajánlat a dombóvári új vontatási telep épületeinek előállítására.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1897. évi május 24-én déli 12 óráig 2300 azaz kettő ezer háromszáz o. é. frt. bántópenzt kell a magy. kir. államvasutak központi főpénztáránál, Andrassy ut 75 sz. földszint, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni.

A bántópenzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok legutóbb jegyzett árfolyam szerinti számítottak, de névértéken fűl számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bántópenzek térti bevétel nélkül adandók fel.

Budapesten, 1897. évi április hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomást nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

(A termes gőzhajók nyári menetrendje Fiume—Velence és Fiume—Ancona között.)

Fiume és Velence között az elegáns „Dániel Ernő”, Fiume—Ancona között pedig a legnagyobb kényelemmel berendezett „Villám” nevű gyorshajó közlekedik.

Ezen gőzhajók az I. helyen kívül még külön luxusszertályal is bírnak, melyek külön teremmel, kitűnő ágyneművel, kábelkabinokkal, dohányzó teremmel és villamos világítással vannak ellátva. A „Villám” nevű gőzhajó a termen kívül még egy kisebb, 4 hálóhelylyel ellátott családi teremmel (salon privé) is bír, mely külön megrendelhető.

Ezen termes hajók menetrendje május hó 1-étől október 31-éig a következő:

Fiuméből indul Velencébe minden kedden és szombaton 8 órakor este, csatlakozásban a Budapestre este 7 óra 40 perczkor érkező gyorsvonathoz, érkezés Velencébe másnap reggel 7 órakor.

Velencéből indul Fiuméba minden hétfőn és csütörtökön este 7 óra 30 pkor a Szt. Márktérről, érkezik Fiuméba másnap reggel 6 óra 30 pkor, csatlakozásban a Budapestre reggel 7 óra 25 pkor induló gyorsvonathoz.

Fiuméből indul Anconába minden hétfőn és csütörtökön este 8 órakor, csatlakozásban a Budapestre este 7 óra 40 perczkor érkező gyorsvonathoz, érkezés Anconába másnap reggel 6 órakor, csatlakozásban a reggel 7 órakor Rómába induló gyorsvonathoz.

Anconából indul Fiuméba minden szerdán és szombaton este 8 óra 30 perczkor, csatlakozásban a római, nápolyi és bolognai gyorsvonatokkal; érkezés Fiuméba másnap reggel 6 óra 30 perczkor, csatlakozásban a Budapestre reggel 7 óra 25 perczkor induló gyorsvonathoz.

A tengeren való hajó átkelés 10 órát vesz igénybe.

Budapest—Fiume között gyorsvonaton, onnan Anconáig vagy Velencéig gőzhajón együtt fizetendő:

A gyorsvonat I. osztályáért és a gőzhajón a luxusszertályáért ágygyal együtt 20 frt.

A gyorsvonat I. osztályáért és a gőzhajón az I. helyért ágygyal együtt 18 frt.

Csak a gőzhajón a luxusszertályában ágygyal együtt 8 frt.

Csak a gőzhajón az I. helyen ágygyal együtt 6 frt.

A fentebbi utirányon át közvetlen menetjegyek adatnak ki következő árákon a gyorsvonaton:

Budapest—Fiume között I. oszt. 12 frt, II. oszt. 8 frt.

Bpest—Firenze } I. o. 72-60 frk., II. o. 53-25 frk., III. o. 30-05 frk.

„—Genova } I. o. 87-95 „ II. o. 64-10 „ III. o. 36-10 „

„—Milano } I. o. 69-10 „ II. o. 50-85 „ III. o. 28-65 „

„—Turin } I. o. 87-75 „ II. o. 63-95 „ III. o. 36-30 „

Bpest—Nápoly } I. o. 98-95 frk., II. o. 71-70 frk., III. o. 40-85 frk.

„—Róma } I. o. 72-85 „ II. o. 53-45 „ III. o. 30-20 „

Ezen jegyeken kívül Budapestre—Bari, Battaglia, Bologna, Livorno, Padua, Pisa, Verona állomásokra is adatnak ki közvetlen menetjegyek.

Bővebb értesítés nyerhető a magy. kir. államvasutak városi menetjegyirodáiban és Cook-féle utazási irodáiban.

Budapest, 1897. május hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomást nem díjaztatik.)

Hirdetések.

Meghívó.

Az antalfalvi járás segédjegyzői karának idevágó határozata alapján felkérem Torontál vármegye egész segédjegyzői karát, hogy alispán ur ő nagyságának 24.057. sz. engedélye folytán 1897. évi május hó 23-án délelőtt 8 órakor a vármegyeház kistermében megtartandó

segédjegyzői megyei gyűlésre

minél számosabban, lehetőleg valamennyien megjelenni szíveskedjenek.

Az ügy iránt érdeklődő jegyző urakat és közönséget szinte tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat

Torontál vármegye segédjegyzői karának 1897. évi május hó 23-án tartandó megyei ülésében tárgyalás alá kerülő ügyekről:

1. A torontálmegei községi és közigazgatók nyugdíjintézetének alapszabályai 3. §-hoz:

Az iránti kérvény beterjesztése, hogy a vármegye jegyzői egylete mondandó ki elvileg, hogy rendszeresített állásban állandóan helyettesített segédjegyzők is tekinthetők véglegesítettetteknek s a nyugdíj jogosult évek beszámításának kedvezményében részesíthetők.

2. Az alapszabályok 23. §-ának akként leendő módosítása iránt előterjesztendő kérelem, hogy azon segédjegyző, ki helyettes jegyzői állást vállal ezen vármegye területén s ezért segédjegyzői állásáról lemond, ne essék el a segédjegyzői minőségben eltöltött szolgálati évek beszámítása és a befizetett járulékoktól, de ezen joga a helyettesítés tartama alatt legfeljebb szüneteljen s újból történt megválasztásakor számitassék be; esetleg a helyettes jegyző segédjegyzői minőségben tovább is maradjon tagja a nyugdíj egyletnek.

3. A jegyzői egyletbe való belépés minden segédjegyzőre nézve tétessék kötelezővé.

4. A vármegyei szervezési szabályrendelet vonatkozó szakaszának módosítása iránt benyújtandó kérelem, hogy a segédjegyzők önálló ügykörrel s felelősséggel ruháztassanak fel s a segédjegyzői állások betöltésére vonatkozó határozatok olyatén módosítása, misz rint Torontál vármegyében csak az 1886. évi XXII. t. cz. 6. §-ában körülírt minősítéssel bíró választható meg segédjegyzővé.

5. A millenniumi évek háromszoros beszámítása iránt benyújtandó kérelem.

6. Az iránt benyújtandó kérelem, hogy a szerkesztendő nyugdíjintézeti törzskönyvek alapján a segédjegyzők között rangsorozat állapítassék meg s az egyes jegyzői állások betöltésénél ezen rangsorozat vétessék figyelembe.

Lajosfalva, 1897. április hó 26-án.

A kartársak megbízásából
Totth Béla
lajosfalvi segédjegyző.

4200/1897. szám.

A perjámosi főszolgabíróaságtól

Pályázati hirdetés.

400 forint évi fizetéssel és Szentpéter község székhelyvel rendszeresített kör-állatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A körhöz tartozik: Szentpéter, Szerb-Szentpéter-Német, Egres, Sáralfalva és Pészak község.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi június hó 20-ig hozzám adják be.

Perjámos, 1897. május hó 8-án.

Gyertyánffy, s. k.
főszolgabíró.

502-4.1

Torontáli helyi érdekű vasutak.

3906/1897. szám.

480-x 4

Hirdetés.

Értesítjük a t. cz. utazó közönséget, hogy a kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur 6 nagyméltóságának f. évi április hó 30 án kelt 16203/III. számú magas rendelete értelmében f. évi június hó 1. napjától kezdve a vonatok indulási ideje az állomási haranggal jeleztetni nem fog, vagyis a vonatokba való beszállásra szolgáló eddigi első és második, valamint a vonat elindulása előtt az állomási haranggal történt harmadik csengetés el fog maradni.

E helyett az üzletszabályzat 16. §-ának első bekezdése szerint a t. cz. utazó közönség a kocsikba való beszállásra kiáltás vagy nagyobb állomásokon kézi csengettyűvel való jelzés által fog figyelmeztettni.

Nagybecskerek, 1897. évi május hó 7-én.

Az üzletigazgatóság.

Pályázat.

A „Perlaszi uj takarékszövetkezet”-nél leköszönés folytán üresedésbe jött könyvelői állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen könyvelői állomással évi 600 frt o. é. készpénz fizetés van egybekötve. Felhívom pályázni óhajtó könyvelők, kik a magyar és német nyelvet szó és írásban, a szerb nyelvet legalább szóban bírják, miszerint kellőleg felszerelt folyamódványaikat folyó évi június hó 1-ig alulírott igazgatósághoz küldjék be, mivel későbbben beérkezendő folyamódványok figyelembe nem vétetnek.

A megválasztott köteles állását folyó évi július hó 1-én elfoglalni.

Kelt Perlaszon, 1897. évi május hó 12-én.

A „Perlaszi uj takarékszövetkezet” igazgatósága.

497-3.2

A váraljai-utcában levő házam földszintjén egy négy szobából, cseléd-szobából, előszobából, konyhából, éléskamrából és a hozzá tartozó mellékhelyiségekből álló **utczal lakás** 1897. évi augusztus hó elsejétől fogva 400 frtért kiadó.

486-3.3

Dr. Stassik Ferencz.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzslés-ként alkalmazatik községnél, csúznál, tagzsággatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzslésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéki utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjeggyel és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

* RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

38-47.38

Raktár: N.-Beckereken, Benkovits Mihály gyógyszerárban.

Védjegy 19. és 20. sz.

Az általánosan ismert, jó hírnevű örvendő s többoldalulag kitüntetett sósorszesz-készítményem — kelendőségénél fogva sok utazásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

500-3.1

SÓSORSZESZ

Általánosan elismert kitűnő háziszert, különösen a bedörzslés kenő-gyuró-gyógymódnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj ízsza, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén fejmosásra is, a hajdegek erősítésére, a fejkörpa képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90, egy kis üveg ára 45 kr.

BRÁZAY KÁLMÁN

Budapesten, IV, Múzeum-körút 23. sz.

Kapható Nagy-Beckereken: Amend Rudolf, Armbruster József, Billitz János, Ceada K., Deixner Lipót, Fritz Pál, Haidgger Odön, Kadelburger Lipót, Konkoly L., Nack Gyula, Prandell Rudolf, Rósa Béla, Róza Ignátz, Schlesinger Garson, Schlesinger Sándor, Schneller Gy., Schnitzler L., Somjai Sándor, Özv. Skripán Johanna, Straus Pál, Szavits J., Theodorevits S., Uditzky Danilo, Zimmerer A.

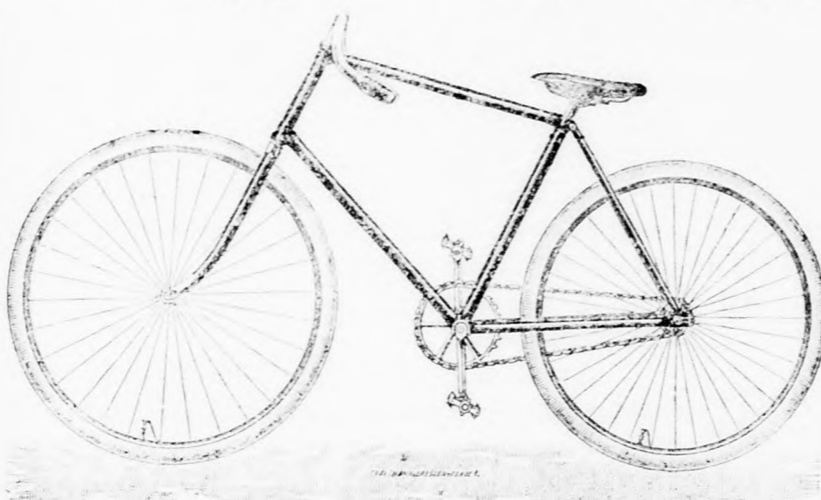
„SCHWIFT-FEGYVERGYÁR-KERÉK”

„STIRIA”,

a világpiacon legjobbnak elismert kerékpárok; továbbá

„PREMIER-HELICAL”

és egyéb elsőrangú gyártmányok.

Raktáron tartatnak: csengettyük, lámpák, cyclometerek, lábtartók, csomagtartók, fogaskerekek stb.

Torontálme gyében egyedüli raktár a hírneves

„TELESCOP-SZIVATTYUK”-ból.

NOVÁK J. C.

Nagybecskereken.

483-28.4

Javítások pontosan eszközöltetnek.

Hirdetés.

A zágrábi főszékesegyházi káptalan bérbe adja Torontálme gyében fekvő „Módosi” uradalmát 12 évre, 1898. október hó 1-től 1910. évi október hó 1-éig.

A részletes feltételek megtekinthetők a nevezett főkáptalan dékánál Irodájában Zágrábban Kaptól hsz. 27. hétköznapiokon 10—12 óráig délelőtt, úgy szintén a káptalan ellenőrnél Módoson.

Bérelni szándékozók felhívom, hogy a zágrábi főszékesegyházi káptalannak 1897. évi augusztus hó 1-éig zárt ajánlatukat 30.000 frtnyi bánatpénzzel ellátva adják be. A bánatpénz készpénzben, vagy osztrák, avagy magyar államkötvényekben — külön nyugta ellen — adandó át a zárt ajánlattal egyidejűleg. Ajánlattevő ajánlatához anyagi viszonyairól szóló bizonyítványt minden esetre csatoljon.

Ezen 30.000 frtnyi bánatpénz elnyerőnek letétbe helyezendő kaucziójába fog beszámíttatni, az esetleges hiány az elnyerő által pótlendő lesz, miglen az esetleges többlet visszaadatik neki.

A főszékesegyházi káptalan fenntartja magának azt a jogot, hogy ajánlattevők közt azt választhatja bérlőnek, kiben a káptalan úgy vagyoniilag, mint erkölcsileg a legtöbb biztosítékot találni véli.

A főszékesegyházi káptalan az általa elfogadott ajánlatról az ajánlattevőt azonnal értesíteni fogja oly felhívással, hogy az illető a bérleti szerződést ezen felhívás vétele napjától számítandó 8 napon belül aláírja, mit ha elmulasztana, bánatpénzét a főszékesegyházi káptalan javára elveszti és elfogadott ajánlata ezen nyolcz napon túl tárgytalanná válik.

227-11.7

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.